

BILDANDE AV NATURRESERVATET HELGÅSSKOGEN I LEKSANDS KOMMUN

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området är ca 144 ha och består i huvudsak av tallskog och våtmark.

Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Helgåsskogen
Kommun	Leksand och Gagnef
Län	Dalarna
Natura 2000-beteckning	Ej med i nätverket
Församling/socken	Ål och Gagnef
Naturgeografisk region	28b, kuperad sydlig boreal
Fastigheter	Leksand Nedre Heden 3:9 Gagnef Gröntuv 42:17
Nyttjanderätter mm	
Areal (hämtat ur VIC natur)	Total areal:144 Landareal: 143 Produktiv skogsmark: 122,5

Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Syftet med naturreservatet är att bevara Helgåsskogen, de värdefulla livsmiljöerna våtmark, tallskog och barrblandskog, med dess typiska arter i gynnsamt bevarandetillstånd. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela naturreservatet. Besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Syftet ska nås genom att:

- skogen undantas från skogsbruksåtgärder och annan verksamhet som kan förändra eller skada de livsmiljöer och populationer av arter som är karaktäristiska för naturskog och våtmark,
- besökande ska på plats finna information om området.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatet Helgåsskogen är i första hand avsatt för att skydda biologisk mångfald. Med detta menas att de livsmiljöer och successioner av livsmiljöer och arter som hör hemma i den naturliga boreala skogen ska vara fria från onaturliga störningar. Det varierade området ger goda förutsättningar för stor mångfald av arter.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålet levande skogar.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Helgåsskogens naturvärden är dels kopplade till skog som inte påverkats av sentida skogsbruk dels intakta våtmarker. För att bibehålla och förstärka dessa värden krävs att området undantas från normalt skogsbruk och andra aktiviteter som kan påverka naturvärdena på ett negativt sätt. Naturvärdena är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Områdets storlek gör att detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Det är ett angeläget allmänt intresse att skogsområdet bevaras. Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden endast kan ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att

föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vid sidan av föreskrifter för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i skötselplanen. Detsamma gäller för uppföljning av kvalitetsmål som avser arter.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark och vatten,
2. gödsla eller använda bekämpningsmedel, sprida kalk
3. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
4. avverka och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen Undantag gäller för uttransport av fälld älg med fordon som inte ger mark- eller vegetationsskador,
6. uppföra permanenta jaktpass samt röja för sikt- eller skjutgator. Jaktgränser, stigar till jaktpass e dyl. får ej markeras permanent.

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet och uppsättning av informationstavlor,
2. skötsel enligt till beslutet hörande skötselplan.

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda träd och buskar, gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen

Motiv till föreskrifter, undantag mm

I punkterna A1; A3 och C1 förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I punkt A2 och A4 förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Förbud mot motorfordon enligt punkt A5 omfattar inte uttransport av älg med fordon som inte ger mark- eller vegetationsskador. A5, A6 och C2 är även beslutade för att upplevelsen av tystnad och orördhet i reservatet inte ska gå förlorad.

Ärendets handläggning

Helgåsskogen uppmärksammades i samband med omarronderingen i Åls socken. Skogsstyrelsen som genomförde en heltäckande inventering i socknen fann att Helgåsskogen var ett stort sammanhängande område med äldre skog. Stora delar bedömdes vara naturvärde och några mindre områden bedömdes som nyckelbiotoper enligt Skogsstyrelsens bedömningsmetodik. Länsstyrelsen kontaktades av Skogsstyrelsen och uppvaktades även av den ideella naturvården (Naturskyddsföreningen). Länsstyrelsen

genomförde ytterligare inventeringar i området för att kunna fastställa områdets skyddsvärden. Dessa visade sig vara så stora att ett skydd var motiverat. Naturvårdsverket tillstyrkte reservatsbildningen och marken värderades och köptes in för ändamålet.

Det framkom inga synpunkter vid remissen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § MB medge tillstånd eller dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras enligt vad som anges i 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm. Beslutet delges också berörda sakägare.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4 (formulär 6).

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad landshövding Inger Eriksson.. I den slutliga handläggningen deltog även samhällsplanerare Frida Rotberger, antikvarie Tommy Nyberg, jurist Gunilla Garbergs, tillförordnad funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson samt Susanne Lundin, den sistnämnde föredragande

Inger Eriksson

Susanne Lundin

Bilagor:

- Bilaga 1 Översiktskarta
- Bilaga 2 Beslutskarta
- Bilaga 3 Skötselplan
- Bilaga 4 Överklagningsformulär